

Dječji vrtić „Grdelin“ Buzet i Dječji vrtić „Rapčiči“ Žminj

Odgajateljice: Alida Lukić i Dalida Marušić, Jadranka Paulinić Bakša i Marta Šošić

Projekt: „Bazgonija i Bezačija“

U buzetskom Grdelinu u projektu su sudjelovala djeca iz odgojne skupine „Šćinke“, a u Žminju djeca odgojne skupine „Klasići“. Cilj projekta jest uspoređivanje, odnosno pronalaženje sličnosti i različitosti izraza za iste predmete na buzetskom, odnosno žminjskom govoru.

U odgojnoj skupini „Šćinke“ se od samih početaka koristi dijalekt u svakodnevnom govoru. Tijekom igre u obiteljskom centru, jedno je dijete pripremilo „*škršaletu*“ (divlji radić), međutim na to su djeca reagirala s čuđenjem jer im je ta riječ bila nepoznata. Potaknuti dječjim interesom, odlučili smo istražiti još novih i nepoznatih riječi kroz različite aktivnosti.

U odgojnoj skupini „Klasići“ je također postajao interes za dijalektalnim govorom, što se najbolje možemo prikazati kroz sljedeće dječje izjave:

Ma zač ti guoriš hrvacki?

Ja pričam samo hrvatski jer ja tako znam.

Na to se nadovezala djevojčica koja je rekla koja je rekla da njezina nona živi blizu Buzeta i govori slično kao i mi, samo umjesto ČA, ona reče KAJ.

Upravo je iz ovih razloga i započela suradnja dviju vrtića. Dječji interes i radoznalost se širio na istraživanje i stjecanje novih spoznaja o dijalektalnom govoru. Djeca su samostalno formirala prostor prema njihovim interesima i željama. U projekt su se rado uključili i roditelje, ali i cijela obitelj. Djeca su svakodnevno donosila od kuće razne stvari, te stvarali nove poticaje u prostoru. Jednog je dana djevojčica L.R donijela u vrtić sašivenu krpenu lutku koju je napravila njezina nona. Djeca su je napunila vunom te nacrtala lice. Djevojčica E.B. donijela je za lutku „*zipku*“ (koljevku), starinske plahte te „*kušin*“ (jastuk). U Žminju su djeca zajedno s odgojiteljicama izrađivala „pupi od robi“, na sličan način kao i buzetskom vrtiću. Djeca u buzetskom vrtiću naučila su i što je „*pajarič*“ (nekadašnji madrac) koji djeca opisuju na sljedeći način:

„Pajarič smo napravili tako da nekada su imala kao neku vreću i onda su unutra stavili lišće od trkina, samo one lijepe, a ne one gnjile. Kad su napravili su zatvorili i tako su oni spavali.“

U Žminju su djeca uz pomoć odgojiteljica izrađivala „*kušin od perja*“ (jastuk) koji se izrađuje na način da se perje kokoške pere i suši te se nakon toga puni jastučnica. Zadovoljstvo time što su nešto nepoznato upoznali i sami izradili pokazali su time što su svakodnevno spavali na „*pajariču*“ i „*kušinu*“.

Prilikom posjete žminjskog vrtića Buzetu djeca su imala priliku posjetiti Zavičajni muzej Buzet i vidjeti što to sve skledar Luka može napraviti od drva te kakve alate koristi. Na taj način djeca su iskustveno spoznavala izradu „*skleda*“ (drvenih posuda) i pribora za jelo od drveta. Nakon toga, djeca iz Buzeta, uzvratila su posjet djeci iz Žminja. Djeca su zajedno s odgojiteljicama mijesila kruh i to po starinski, odnosno tradicionalnoj recepturi baš kako su to nekad radile njihove none. Nakon što su ga umijesili, kruh si ispekli po starinski „*pod črepnjon na ugnjišču*“

Vrlo je bitno napomenuti da su dječjom inicijativom nastale razne društvene igre, likovni radovi, stihovi i priče. Djeca su inicirala, a odgojiteljice su im omogućile da svoje interese proširuju i istražuju to na sebe, o sebi i svijet oko sebe.

Suradnja dvaju vrtića i bogatstvo dječjeg istraživanja i uspoređivanja dvaju dijalektalnih govora potakla nas je na izdavanje slikovnice „Bazgonija i Bezačija“ koja će ostaviti trag u kulturi i baštini Istre.

Prenošenje znanja, običaja, baštine i izvornog jezika od starijih na mlađe je siguran i nepresušan izvor učenja i njegovanja zavičajnih vrijednosti kroz generacije. Vrijednost ovog projekta ne ogleda se samo u očuvanju tradicije, već i u suradničkom odnosu i učenju djece s različitih prostornih i govornih područja, njihovih roditelja, djedova i baka. Različitosti dvaju područja i dvaju vrtića predstavljale su izvor bogatstva za osmišljavanje i realizaciju aktivnosti kojima se kod djece potaknulo njegovanje idioma i ljubavi prema zavičaju. Na završnim aktivnostima djeca su pokazala dio onoga što su naučila sudjelovanjem u raznim aktivnostima projekta.